

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 25 marca 2024 r.

Pozycja 31

POSTANOWIENIE

z dnia 6 marca 2024 r.

Sygn. akt P 2/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski
Mariusz Muszyński
Jarosław Wyrembak – sprawozdawca
Andrzej Zielonacki,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 marca 2024 r., pytania prawnego Sądu Rejonowego w Kolbuszowej:

czy art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1086) jest zgodny z art. 7 i art. 112 w związku z art. 119 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. Postanowieniem z 20 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Kolbuszowej, II Wydział Karny (dalej: sąd pytający) zadał Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne, czy art. 38 pkt 3 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U. poz. 1086; dalej: ustawa „Tarcza 4.0”) jest zgodny z art. 7 i art. 112 w związku z art. 119 ust. 1 Konstytucji.

Pytanie prawne zostało przedstawione na tle zawisłej przed sądem pytającym sprawy o wydanie wyroku łącznego. Sąd pytający wskazał, że art. 38 pkt 3 ustawy „Tarcza 4.0”, zmieniający treść art. 85 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950; dalej: k.k.) wprowadził istotne zmiany w zasadach orzekania o wyroku łącznym.

Sąd pytający podniósł zastrzeżenia co do trybu uchwalenia tej nowelizacji kodeksowej. Wskazał, że zgodnie z regulaminem Sejmu, pierwsze czytanie projektu zmiany kodeksu może odbyć się nie wcześniej niż 14-go dnia od doręczenia posłom druku projektu. Tymczasem projekt ustawy „Tarcza 4.0” (druk sejmowy nr 382/IX kadencja) wysłano do Marszałka Sejmu 22 maja 2020 r., pierwsze czytanie projektu (druk sejmowy nr 390/IX kadencja) odbyło się 27 maja 2020 r., a uchwalenie ustawy miało miejsce 19 czerwca 2020 r. Zdaniem sądu pytającego, stanowiło to naruszenie art. 7 Konstytucji oraz rażące naruszenie regulaminu Sejmu, przez co naruszono art. 112 Konstytucji. Sąd pytający wskazał, że art. 85 k.k. należy do tzw. przepisów represyjnych, więc procedura zmian tego przepisu musi być bezwzględnie przestrzegana, w przeciwnym razie podważona zostaje zasada zaufania obywateli do państwa.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich (dalej: Rzecznik), w piśmie z 30 marca 2022 r. zgłosił udział w postępowaniu i przedstawił stanowisko, że art. 38 pkt 3 ustawy „Tarcza 4.0” jest niezgodny z art. 7 i art. 112 Konstytucji.

Zdaniem Rzecznika, analiza przebiegu prac legislacyjnych wskazuje, że procedując nad art. 38 pkt 3 ustawy „Tarcza 4.0”, Sejm nie działał zgodnie z art. 7 Konstytucji, a więc na podstawie i w granicach prawa, a poprzez rażące naruszenie regulaminu Sejmu naruszył też art. 112 Konstytucji. Brak jest także, według Rzecznika, podstaw do przyjęcia, że zmiany w k.k. były uzasadnione sytuacją wywołaną rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. W ocenie Rzecznika, naruszenia, jakie miały miejsce w toku prac nad badaną regulacją, przy braku merytorycznego związku zmian w kodeksie z ustawami dotyczącymi problematyki dotyczącej rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, mają kwalifikowany charakter i nie mogą być uznane za nieistotne.

3. Prokurator Generalny, w piśmie z 12 maja 2022 r., zajął stanowisko, że postępowanie podlega umorzeniu na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) – wobec niedopuszczalności wydania wyroku.

W wyniku analizy stanu faktycznego i prawnego sprawy przedstawionej przez sąd pytający Prokurator Generalny doszedł do przekonania, że sąd *meriti* nie może orzekać na podstawie art. 85 § 1 k.k. w nowym brzmieniu nadanym przez art. 38 pkt 3 ustawy „Tarcza 4.0”. Prokurator Generalny podkreślił jednocześnie, że przedmiotem pytania prawnego może być tylko ten przepis, którego ewentualne wyeliminowanie z porządku prawnego w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wywrze bezpośredni wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy, na kanwie której pytanie prawne zostało przedstawione. Skoro zaś sąd nie może zastosować art. 85 § 1 k.k. w zakwestionowanym brzmieniu, to jego ewentualne wyeliminowanie przez Trybunał nie może mieć żadnego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy zawisłej przed sądem pytającym. Oznacza to, że nie została spełniona przesłanka funkcjonalna dopuszczalności pytania prawnego, a sąd pytający nie wykazał, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało przedstawione (art. 52 ust. 2 pkt 5 u.o.t.p.TK).

4. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w piśmie Marszałka Sejmu z 28 października 2022 r., wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Zdaniem Sejmu, sąd pytający nie zrealizował obowiązków związanych z wykazaniem spełnienia przesłanki funkcjonalnej dopuszczalności pytania prawnego.

W ocenie Sejmu, również sposób uzasadnienia zarzutów przez sąd pytający nie czyni zadość wymogom wynikającym z art. 52 ust. 2 pkt 4 u.o.t.p.TK. W tym zakresie Sejm wska-

zał na niespójność argumentacji i brak logicznego związku między zarzutem sformułowanym w *petitum* pytania prawnego a jego uzasadnieniem.

5. Postanowieniem z 5 lutego 2024 r., zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p.TK, sąd pytający cofnął pytanie prawne. Sąd pytający wskazał, że wobec skazanego zapadały wyroki skazujące przy obowiązywaniu różnych systemów prawnych w zakresie orzekania kary łącznej, a zatem przy orzekaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sprawie zawisłej przed sądem pytającym możliwe jest zastosowanie art. 4 § 1 k.k. i tym samym procedowanie w oparciu o przepisy dotyczące kary łącznej, w tym m.in. art. 85 k.k., w brzmieniu sprzed nowelizacji.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), Trybunał na posiedzeniu niejawnym wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania na skutek cofnięcia wniosku, pytania prawnego albo skargi konstytucyjnej.

2. Sąd pytający, działając na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 3 u.o.t.p.TK, postanowieniem z 5 lutego 2024 r. cofnął pytanie prawne.

3. Okoliczności wskazane w punktach poprzedzających zobowiązują Trybunał Konstytucyjny do umorzenia postępowania wobec zaktualizowania się przesłanki określonej w art. 59 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK i czynią zbędnym odnoszenie się do innych warunków dopuszczalności merytorycznego rozstrzygnięcia pytania prawnego.

Mając na uwadze wszystkie wyżej przedstawione racje, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.